

UDENRIGSMINISTERIET

DANMARK OG EF-DOMSTOLEN I 2008

ÅRLIG OVERSIGT OVER RETSSAGER VED EF-DOMSTOLEN, SOM
DANMARK DELTOG I, OG TRAKTATKRÆNKELSESSAGER MOD DANMARK

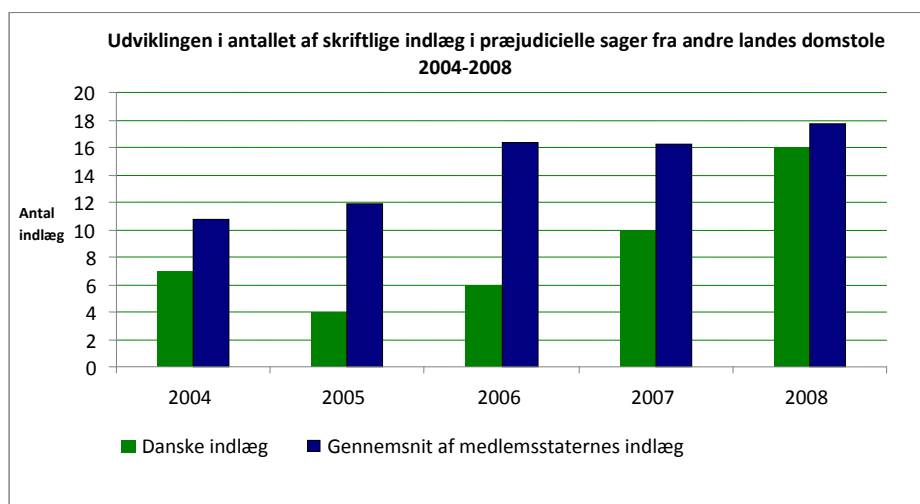
INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	4
1.1. Øget dansk deltagelse i retssager ved EF-Domstolen	4
1.2. Sagsbehandlingstid ved EF-Domstolen	5
1.3. Året der gik i øvrigt	5
1.4. Traktatkrænkelssager i 2008	10
2. BAGGRUND	13
2.1. Proceduren i retssager	13
2.2. Proceduren i traktatkrænkelssagerne	14
3. RETSSAGER OG DOMME	17
3.1. Domme afsagt i 2008 i sager som Danmark var involveret i	17
3.2. Verserende sager hvor Danmark afgav indlæg i 2008	19
4. TRAKTATKRÆNKELSESSAGER	27
4.1. Åbningsskrivelser modtaget i 2008	27
4.2. Begrundede udtalelser modtaget i 2008	32
4.3. Kommissionens henlæggelser i 2008	34
4.4. Verserende traktatkrænkelssager mod Danmark pr. 31.12.08	39
5. STATISTIK	51
BILAG 1: Præjudicielle sager forelæggelser fra medlemsstaternes domstole, 2004-2008	51
BILAG 2: Medlemsstaternes skriftlige indlæg i præjudicielle sager forelagt EF-Domstolen fra andre landes domstole, 2004-2008	52
BILAG 3: Stævninger mod medlemsstaterne, 2004-2008	53

1. INDLEDNING

1.1. ØGET DANSK DELTAGELSE I RETSSAGER VED EF-DOMSTOLEN

I 2008 fortsatte tendensen til, at regeringen deltager i flere retssager ved EF-Domstolen. Til illustration afgav regeringen i 2008 skriftligt indlæg i 16 præjudicielle sager forelagt EF-Domstolen af andre landes domstole, sammenlignet med 10 indlæg i sådanne sager i 2007. Se figur 1 nedenfor. Som det kan ses, er Danmark i 2008 tæt på det samlede gennemsnit af medlemsstaternes skriftlige indlæg i præjudicielle sager fra andre landes domstole.

Figur 1: Udviklingen i antallet af regeringens skriftlige indlæg i præjudicielle sager forelagt EF-Domstolen fra andre landes domstole fra 2004-2008 sammenlignet med gennemsnittet af medlemsstaternes samlede antal skriftlige indlæg i samme periode. Regeringen afgav desuden mundtligt indlæg i yderligere seks præjudicielle sager fra andre landes domstole, samt indlæg i fire præjudicielle sager forelagt af danske domstole i 2008. For yderligere oplysning henvises til den statistiske oversigt s. 51-53.

Den danske regering har også afgivet indlæg i en række direkte sager i det forgangne år. Det vil sige sager, hvor en medlemsstat eller institution er part. Det drejer sig i 2008 om fem direkte sager ved EF-Domstolen og én direkte sag ved Retten i Første Instans.

Ved afgørelsen af, om regeringen skal deltage i en retssag ved EF-Domstolen, foretages der en vurdering af, hvorvidt danske interesser skal forsvares eller, hvorvidt sagen rejser generelle, principielle spørgsmål. I 2008 har regeringen eksempelvis deltaget i sager, der omhandlede retten til familiesammenføring efter EU-retten og medlemsstaternes mulighed for at indrette deres nationale spillelovgivning i henhold til EU-rettens bestemmelser om den frie udveksling af tjenesteydelser. Folketingets Europaudvalg

orienteres løbende om regeringens deltagelse i retssager ved oversendelse af notater vedrørende de konkrete sager.

Danmark blev ikke selv indbragt for Domstolen i 2008. Heller ikke i 2007 modtog Danmark stævninger. Danmark anlagde ikke selv direkte sager i 2008.

I 2008 besluttede danske domstole at forelægge EF-Domstolen præjudicielle spørgsmål i seks tilfælde. I 2007 var tallet fem.

1.2. SAGSBEHANDLINGSTID VED EF-DOMSTOLEN

EF-Domstolens årsrapport for 2008 indeholder en generel redegørelse for Domstolens arbejde i det forgangne år samt statistik over retssagerne ved henholdsvis Retten i Første Instans og EF-Domstolen. Rapporten kan findes på EF-Domstolens hjemmeside på det følgende link: <http://curia.europa.eu/en/instit/presentationfr/index.htm>.

Sagsbehandlingstiden ved EF-Domstolen er gennemgående godt på vej til at blive kortere. For direkte sager var sagsbehandlingstiden i 2008 gennemsnitligt 16,9 måneder. Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for direkte sager i 2007 18,2 måneder. Sagsbehandlingstiden for præjudicielle sager var i 2008 gennemsnitligt 16,8 måneder. Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for præjudicielle sager i 2007 19,3 måneder. Ved Retten i Første Instans var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, når der ses bort fra sager vedrørende immaterielle rettigheder, 24,5 måneder i 2008. Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2007 27,7 måneder. I alt blev der ved Domstolen afsluttet 567 sager i 2008, og der blev anlagt 592 nye sager. Med hensyn til tal for Retten i Første Instans og Personaleretten henvises til EF-Domstolens årsberetning nævnt ovenfor.

1.3. ÅRET DER GIK I ØVRIGT

Der har generelt været stor opmærksomhed i Danmark om EF-Domstolens arbejde i det forløbne år. I den forbindelse kan følgende fremhæves:

Regeringen indgik den 21. februar 2008 en politisk aftale med Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance om dansk europapolitik i en globaliseret verden. Af aftalen fremgår det bl.a., at EF-Domstolens arbejde vil blive fulgt aktivt fra dansk side, og at mulighederne for at gøre danske synspunkter gældende vil blive udnyttet. Aftalens afsnit om EF-Domstolen er den 30. april 2009 udmøntet i en beretning fra Folketingets Europaudvalg, der vil føre til tættere orientering af Europaudvalget om regeringens arbejde med retssager og traktatkrænkelssager. Beretningen træder i kraft den 1. juli 2009.

EF-Domstolens dom af 25. juli 2008 i Metock-sagen, sag C-127/08, om familiesammenføring efter EU-rettens bestemmelser om fri bevægelighed gav anledning til megen debat, dels af selve afgørelsen, dels af EF-Domstolens virke generelt.

Folketingets Europaudvalg var på et længe planlagt studiebesøg ved EF-Domstolen den 16. til 17. september 2008, hvor udvalgsmedlemmerne havde mulighed for at uddybe deres kendskab til EF-Domstolens arbejde og drøfte EF-Domstolens virke med centrale dommere, herunder EF-Domstolens præsident og de danske medlemmer af henholdsvis EF-Domstolen og Retten i Første Instans, Lars Bay Larsen og Sten Frimodt Nielsen.

På de følgende sider gives en oversigt over de traktatkrænkelssager og retssager, som Danmark i løbet af 2008 deltog i. Der gives også konkrete eksempler på de forskellige typer af sager i de grønne tekstbokse.

Redegørelsen dækker perioden 1. januar 2008 – 31. december 2008.

Eksempler på regeringens deltagelse i retssager for EF-Domstolen, hvor der faldt dom i 2008:

Den 25. juli 2008 afsagde EF-Domstolen dom i sag C-127/07, den såkaldte Metock-dom, som vedrørte fortolkningen af EU's opholdsdirektiv for så vidt angår EU-borgeres ret til familiesammenføring. Her fastslog EF-Domstolen, at der ikke kan stilles et krav i modtagermedlemsstaten om forudgående lovligt ophold i et andet medlemsland for et tredjelandsfamiliemedlem til en EU-borger som betingelse for, at dette familiemedlem efter EU-reglerne har ret til familiesammenføring i opholdslandet. Med denne dom omgjorde EF-Domstolen dens tidligere afgørelse i den såkaldte Akrich-sag fra 2003 (sag C-109/01), der fastslog, at det var muligt at stille et sådant krav nationalt. Som nævnt tidligere har Metock-dommen givet anledning til megen debat.

EF-Domstolen afsagde den 18. december 2008 dom i sag C-306/07, Ruben Andersen, der var forelagt af den danske Højesteret. Sagen vedrørte fortolkningen af en bestemmelse i ansættelsesbevisdirektivet om arbejdsgiverens pligt til at underrette arbejdstageren om vilkårene for arbejdskontrakten eller ansættelsesforholdet og spørgsmålet om, hvorvidt en overenskomst, der implementerer direktivet og direktivets såkaldte "nach-frist"-bestemmelse, også kan finde anvendelse på uorganiserede lønmodtagere. I sin dom fastslog Domstolen, at ansættelsesbevisdirektivet ikke er til hinder for den danske tilgang, hvor også uorganiserede lønmodtagere typisk er dækket af en overenskomst. Dommen betyder blandt andet, at Danmarks brug af områdeoverenskomster er forenelig med EU-retten.

Den 1. april 2008 afsagde EF-domstolen dom i de forenede sager C-14/06 og C-295/06, om såkaldte bromerede flammehæmmere, som var et annullationssøgsmaal anlagt af Danmark og Europa-Parlamentet mod Kommissionen. Europa-Parlamentet og Rådets såkaldte RoHS-direktiv om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr indeholdt forbud mod anvendelse af en række stoffer, bl.a. den bromerede flammehæmmer deca-BDE. Kommissionen havde ved en beslutning i 2005 undtaget brugen af deca-BDE i kunststof (plast) fra forbuddet. Danmark og Europa-Parlamentet gjorde gældende, at Kommissionen havde overskredet sine beføjelser. I sin afgørelse fastslog Domstolen, at Kommissionens beslutning var i strid med direktivet, og beslutningen blev derfor annulleret.

EF-Domstolen afsagde den 1. juli 2008 dom i de forenede sager C-39/05 P og C-52/05 P, Turco, om adgangen til aktindsigt. Rådet havde givet Turco afslag på aktindsigt i et dokument, der var udarbejdet af Rådets Juridiske Tjeneste, med henvisning til, at EU-institutionerne kan give afslag på aktindsigt, såfremt et dokumentets udbredelse vil være til skade for beskyttelsen af retslige procedurer og juridisk rådgivning. Det var Rådets opfattelse, at disse udtalelser som kategori er undtaget fra aktindsigt. Danmark intervenserede ligesom Sverige til støtte for Turco og gjorde gældende, at Rådet i hver enkelt sag konkret skal tage stilling til anmodninger om aktindsigt og foretage en afvejning mellem hensynet til fortrolighed på den ene side og hensynet til størst mulig adgang til EU-dokumenter på den anden side. I appelafgørelsen ophæver Domstolen Rettens afgørelse og annullerer Rådets afgørelse med henvisning til, at der principielt må antages at bestå en forpligtelse til at give aktindsigt i de udtalelser, som Rådets Juridiske Tjeneste afgiver i forbindelse med en lovgivningsprocedure. Kun efter en konkret vurdering kan der gives afslag på aktindsigt i sådanne udtalelser.

Eksempler på regeringens deltagelse i 2008 i retssager, der verserer for henholdsvis EF-Domstolen og Retten i Første Instans:

I øjeblikket verserer der kun en retssag, der er anlagt direkte mod Danmark ved EF-Domstolen. Sag C-461/05, Kommissionen mod Danmark, blev anlagt af Kommissionen i januar 2006, fordi Danmark i perioden 1998-2002 undlod at opkræve told ved indførsel af militært materiel. Kommissionen har anlagt lignende retssager mod Finland (C-284/05), Italien (C-387/05), Sverige (C-294/05), Tyskland (C-372/05), Grækenland (C-409/05) og Portugal (C-38/06). Retssagerne udspringer af mange års uenighed mellem Kommissionen og medlemsstaterne om, hvorvidt medlemsstaterne har været berettigede til at undlade at opkræve told ved indførsel af forsvarsmateriel på grundlag af artikel 296 i EF-traktaten. Ifølge denne artikel kan medlemsstaterne træffe foranstaltninger – bl.a. vedrørende handel med militært materiel – som de anser for nødvendige for at beskytte deres væsentlige sikkerhedsinteresser. Regeringen har i foråret 2008 deponeret 73,5 mio. kr. ved Kommissionen med henblik på at undgå yderligere rentekrav, såfremt Danmark måtte tabe retssagen. Der blev afholdt mundtlig forhandling i alle sagerne i november 2008.

Regeringen har i 2008 intervenseret i to sager, som Kommissionen har anlagt mod andre medlemsstater, og som rejser spørgsmål af særlig betydning for Danmark:

I sag C-271/08, Kommissionen mod Tyskland, har Kommissionen anlagt sag mod Tyskland med påstand om, at Tyskland har bl.a. tilsidesat udbudsdirektivet, fordi kommunale myndigheder har indgået aftaler om placering af arbejdsmarkedspensioner i bestemte pensionskasser uden forudgående udbud. Der er visse ligheder mellem det danske og det tyske arbejdsmarkedspensionssystem på det offentlige område, og såfremt Kommissionens holdning følges af EF-Domstolen, kan det ikke udelukkes, at nogle af de danske arbejdsmarkedspensionsordningers særlige kendetegn vil blive påvirket. Danmark har derfor valgt at intervenere i sagen til støtte for Tyskland.

I sag C-211/08, Kommissionen mod Spanien, har Kommissionen anlagt sag mod Spanien med påstand om, at spansk lovgivning er i strid med EF-traktatens artikel 49 om fri udveksling af tjenesteydelser, fordi den spanske lovgivning ikke giver mulighed for refusion af udgifter til akut lægebehandling, der er ydet under ophold i en anden medlemsstat efter reglerne i forordning 1408/71, i det omfang refusionsniveauet i opholdslandet er lavere, end det der finder anvendelse i Spanien. Hvis EF-Domstolen følger Kommissionens påstand, kan det medføre betydelige administrative byrder for medlemslandene, herunder Danmark. Derfor har Danmark intervenseret i sagen til støtte for Spanien.

Danmark har i 2008 intervenseret i appel-sag C-514/07P, API mod Kommissionen om adgangen til aktindsigt. På anmodning fra journalistsammenslutningen API havde Kommissionen givet aktindsigt i nogle afsluttede præjudicielle forelæggelser, men nægtet aktindsigt i en række verserende og afsluttede direkte sager. I sin afgørelse annullerede Retten Kommissionens beslutning om afslag på aktindsigt i de afsluttede direkte sager, men frifandt Kommissionen for afslaget på aktindsigt i de verserende sager. Retten fandt blandt andet, at Kommissionen ikke havde pligt til at foretage en konkret vurdering med den begrundelse, at der består et generelt behov for fortrolighed vedrørende indlæg i verserende direkte sager. Danmark har i sit indlæg i sagen gjort gældende, at aktindsigtsforordningen skal fortolkes således, at institutionerne ved en anmodning om aktindsigt i alle tilfælde har en pligt til at foretage en konkret vurdering af dokumenter, der falder inden for aktindsigtsforordningens anvendelsesområde.

1.4. TRAKTATKRÆNKELSESSAGER I 2008

I 2008 modtog Danmark 25 åbningsskrivelser, 6 begrundede udtalelser og ingen stævninger fra Kommissionen. Det samlede antal overtrædelsesprocedurer mod alle medlemsstater indledt af Kommissionen i 2008 foreligger endnu ikke, men vil senere i år fremgå af Kommissionens årsrapport om kontrollen med gennemførelsen af EU-retten for 2008.

Til sammenligning modtog Danmark i 2007 32 åbningsskrivelser, 8 begrundede udtalelser og ingen stævninger. I 2007 tog Kommissionen i alt 2.666 skridt i overtrædelsesprocedurer mod medlemsstaterne.

Ligesom tidligere år vedrørte en stor del af de åbningsskrivelser, som Danmark modtog i 2008, sager om EU-retsakter, der ikke var gennemført rettidigt i dansk ret, eller hvor Kommissionen endnu ikke havde modtaget besked om gennemførelsen (manglende gennemførelse/notifikation), såkaldte "non-communication"-sager. Sådanne sager er som regel rutinemæssige sager, der hurtigt kan afsluttes. Det drejede sig i 2008 om 12 af de 25 modtagne åbningsskrivelser, altså knap 50 %. De resterende 13 åbningsskrivelser vedrørte sager, hvor der som udgangspunkt er en uoverensstemmelse mellem Kommissionen og Danmark. For en nærmere beskrivelse af sagerne henvises til denne oversigts side 28 ff.

Kommissionen henlægger sagerne, når den finder en medlemsstats svar fyldestgørende. Langt størstedelen af de indledte traktatkrænkelssager mod Danmark afsluttes administrativt, dvs. før Kommissionen anlægger en retssag. I 2008 blev 18 sager henlagt af Kommissionen. (Se oversigt s. 35 ff.)

Folketingets Europaudvalg bliver løbende orienteret om traktatkrænkelssagerne, dels på tidspunktet for modtagelse af åbningsskrivelser og begrundede udtalelser, dels på tidspunktet for regeringens besvarelse af åbningsskrivelser og begrundede udtalelser.

I Kommissionens Scoreboard for det Indre Marked nr. 18 fra december 2008, som kan findes på dette link http://ec.europa.eu/internal_market/score/docs/score18_en.pdf, fremhæves særligt Danmarks og Maltas indsats, da disse medlemsstater ligger på en delt førsteplads, når det gælder det mindste gennemførelsesunderskud. Tjekkiet nævnes som den medlemsstat, der overordnet har gjort de største fremskridt vedrørende gennemførelsesunderskud. For så vidt angår antallet af verserende traktatkrænkelssager, ligger Danmark på niendeplads blandt medlemsstaterne med 29 åbne traktatkrænkelssager. (Se oversigt s. 39 ff.) Til sammenligning er det gennemsnitlige antal åbne traktatkrænkelssager pr. medlemsstat 49 sager.

Kommissionens årsberetning om kontrollen med gennemførelsen af EU-retten for 2008 foreligger endnu ikke. Årsberetningen for 2007 er tilgængelig på Kommissionens hjemmeside på følgende link:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0777:FIN:DA:PDF>.

Endvidere kan der løbende indhentes oplysninger om sager, som Kommissionen indleder eller henlægger mod medlemsstaterne på følgende link Kommissionens hjemmeside:

http://ec.europa.eu/community_law/infringements/infringements_decisions_en.htm

Eksempler på aktuelle traktatkrænkelssager i 2008:

Beskatning af udbyttebetalinger til pensionsfonde

Kommissionen fremsendte i september 2008 en supplerende åbningsskrivelse vedr. beskatning af udbyttebetalinger til ikke-hjemmehørende pensionsfonde. I sin første åbningsskrivelse fra marts 2007 anførte Kommissionen, at den effektive skat på indenlandske udbytter for en dansk pensionsfond var 15 pct., mens den effektive skat på udbytter for en udenlandsk pensionsfond var 28 pct., hvilket var i strid med EF-traktatens artikel 56. I svaret på åbningsskrivelsen anførte Danmark, at den danske skat på udbyttebetalinger til modtagere i andre medlemsstater blev nedsat i henhold til langt de fleste danske dobbeltbeskatningsoverenskomster. Efterfølgende har Danmark ændret sin lovgivning, hvorefter nedsættelsen af beskatningen af udbytter til 15 pct. ikke længere er afhængig af en dobbeltbeskatningsoverenskomst, men gælder for modtagere i alle medlemsstater samt for modtagere i andre stater, som har indgået aftale med Danmark om udveksling af oplysninger. Kommissionen anfører i den supplerende åbningsskrivelse, at den stadig anser den danske lovgivning for at være i strid med artikel 56, idet beskatningen af udbyttebetalinger til danske pensionsfonde sker på basis af nettobeløb, så de danske fonde kan fratække omkostninger, mens tilsvarende udenlandske fonde m.v. beskattes på basis af bruttobeløbet modtaget fra danske kilder. Danmark har svaret, at man ikke er enig i Kommissionens vurdering.

Eco-designdirektivet

I september 2007 modtog Danmark en åbningsskrivelse vedrørende manglende gennemførelse af Eco-designdirektivet om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter. I sit svar anførte regeringen, at direktivet ville blive gennemført ved lov om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (eco-designloven). Lovforslaget blev sendt i høring i februar, men måtte udsættes til efterårssamlingen i 2007, da der blev rejst spørgsmål om, hvorvidt lovforslaget indeholdt en korrekt gennemførelse af direktivet. Lovforslaget blev herefter fremsat i Folketinget i oktober 2007, men dette lovforslag bortfaldt på grund af valg til Folketinget i november 2007. Lovforslaget blev atter fremsat efter valget og blev vedtaget og trådte i kraft i maj 2008. Kommissionen blev orienteret om implementeringen, samme dag som Kommissionen fremsendte en begrundet udtalelse om, at Danmark fortsat ikke havde gennemført direktivet. Da Danmark nu havde implementeret direktivet og orienteret Kommissionen herom, besluttede Kommissionen at henlægge sagen i juni 2008.

Momsfritagelse for almenvælgørende foreninger

Kommissionen fremsendte i juni 2008 en åbningsskrivelse til Danmark, hvori den anfører, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til moms-systemdirektivet, idet

momsfritagelse for bl.a. almenvælgørende foreninger i henhold til momsloven på en række punkter går videre end de fritagelser, der fremgår af momssystemdirektivet. I svaret på åbningsskrivelsen anfører Danmark, at den danske lovgivning holder sig inden for rammerne af momssystemdirektivet.

Klipleve-Sønderborg motorvej

På baggrund af en klage fremsendte Kommissionen i juni 2008 en åbningsskrivelse til Danmark i en konkret sag om planlægning af en motorvej fra Kliplev til Sønderborg, som bl.a. løber gennem et Natura 2000-område. Kommissionen mente, at Danmark i forbindelse med projektet havde tilsidesat de forpligtelser, der følger af habitatdirektivet. I svaret til Kommissionen oplyste Danmark, at man allerede havde foretaget nogle justeringer af projektet. Endvidere havde man i lyset af Kommissionens åbningsskrivelse revurderet nogle yderligere dele af projektet. På denne baggrund svarede Danmark, at man ikke fandt, at man havde tilsidesat forpligtelserne i habitatdirektivet

2. BAGGRUND

I det følgende gives en kort generel indføring i sagsgangene og rammerne om henholdsvis retssager og traktatkrænkelssager.

2.1. PROCEDUREN I RETSSAGERNE

Retssager ved Domstolen kan starte på forskellig vis. Der er hovedsagligt tre typer: 1) Direkte sager mod medlemsstaterne om overtrædelse af staternes forpligtelser, 2) Direkte sager mod institutionerne om annullation af EU-retsakter og 3) Præjudicielle forelæggelser fra nationale domstole om fortolkning af EU-retten:

Direkte sager, er de sager, hvor Kommissionen i sin egenskab af EF-traktatens vogter ifølge traktatkrænkelssproceduren i EF-traktatens artikel 226 stævner en medlemsstat for overtrædelse af Fællesskabsretten. EF-traktatens artikel 227 åbner ligeledes mulighed for, at medlemsstater kan indstævne hinanden ved Domstolen, hvilket dog i praksis forekommer yderst sjældent. Danmark har aldrig været involveret i en sag af denne type.

EF-traktatens artikel 228 giver mulighed for at pålægge medlemslande, som ikke efterkommer en dom fra EF-Domstolen, en *bøde*. Proceduren i artikel 228 svarer til en almindelig traktatkrænkelssag. Kommissionen fastsætter en frist for medlemsstatens opfyldelse af dommen samt størrelsen af den bøde, det faste beløb eller den tvangsbøde, som den pågældende medlemsstat i givet fald skal betale. Såfremt medlemsstaten ikke har efterkommet dommen inden for den fastsatte frist, indbringes sagen herefter for EF-Domstolen.

Medlemsstaterne, Fællesskabets institutioner, herunder Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, samt - under visse betingelser - private borgere og virksomheder har også mulighed for at anlægge et såkaldt annullationssøgsmål mod den eller de af Fællesskabets institutioner, der har ansvaret for en given retsakts gennemførelse. Proceduren er beskrevet i EF-traktatens artikel 230. Endelig kan der være tale om, at en national domstol forelægger et præjudicielt spørgsmål om fortolkning af EU-retten for Domstolen ifølge proceduren i EF-traktatens artikel 234. Dette er en vigtig kategori af sager, hvor der i princippet ikke er nogen parter for EF-Domstolen, men hvor den nationale domstol søger fortolkningshjælp fra EF-Domstolen. Regeringen afgiver indlæg i præjudicielle sager hidrørende fra danske domstole, når danske myndigheder er part i hovedsagen for den danske domstol. Der kan både være tale om civile sager og straffesager. Endvidere afgiver Danmark indlæg i *præjudicielle sager* fra andre medlemslandes domstole, hvor det skønnes at kunne tjene danske interesser, eller sagen rejser generelle/principielle spørgsmål om fortolkning af EU-retten. Samme vurdering anlægges, når regeringen vælger at anlægge eller intervenere i *direkte sager*.

Proceduren under retssager består som overvejende hovedregel af såvel en *skriftlig* som *mundtlig forhandling*. I direkte sager indebærer skriftvekslingen afgivelse af stævning, svarskrift, replik og duplik. I præjudicielle forelæggelser afgives der kun ét skriftligt indlæg. Den mundtlige forhandling er ens for de to sagstyper. Domstolen vurderer ud fra sagens vigtighed, hvor mange dommere der skal deltage i forhandlingen. Domstolen udpeger en refererende dommer, der har ansvaret for sagen. Efter endt skriftveksling beslutter Domstolen på baggrund af den refererende dommers rapport, hvorvidt der skal indledes mundtlig forhandling i sagen.

Efter endt mundtlig forhandling forbereder generaladvokaten et begrundet forslag til afgørelse af sagen. Generaladvokatens forslag offentliggøres normalt af Domstolen. Generaladvokaten fremsætter normalt sit forslag til afgørelse ca. 4-5 måneder efter den mundtlige forhandling. Typisk afsiger Domstolen 5-6 måneder herefter den endelige dom i sagen. Sagsbehandlingstiden kan dog variere.

Domstolen har forskellige processuelle muligheder for at afkorte sagsbehandlingstiden. Den undlader i stigende omfang at bruge generaladvokat i ukomplicerede, ikke-principielle sager. Dette betyder, at sagsbehandlingstiden i disse tilfælde bliver kortere. Domstolen kan i helt særlige tilfælde lade en sag behandle efter en "fremskyndet procedure", som det var tilfældet i bl.a. sag C-127/08, *Metock*. Desuden er der i 2008 skabt mulighed for at følge en såkaldt præjudiciel hasteprocedure (PPU) ved behandlingen af sager inden for retlige og indre anliggender (RIA). Denne procedure anvendtes af EF-Domstolen i tre sager i 2008.

2.2. PROCEDUREN I TRAKTATKRÆNKELSESSAGERNE

En traktatkrænkelssag indledes af Kommissionen mod en medlemsstat for manglende opfyldelse af landets EU-retlige forpligtelser. En traktatkrænkelssag består af en administrativ fase og, om nødvendigt, en retlig fase. Processen er beskrevet i EF-traktatens artikel 226.

Traktatkrænkelssesprocedurernes administrative fase indledes med, at Kommissionen sender en **åbningsskrivelse** til regeringen i det pågældende land, hvori opmærksomheden henledes på, at der, efter Kommissionens opfattelse, er forhold i den nationale lovgivning, der er uforenelige med landets EU-retlige forpligtelser. Baggrunden vil ofte være specifikke nationale bestemmelser, der synes at stride mod EU-retten, eller medlemsstatens manglende eller ufuldstændige gennemførelse af EU-regler, oftest direktiver. Medlemsstaten får herefter typisk to måneder til at besvare Kommissionens åbningsskrivelse, men fristen kan være kortere. Såfremt Kommissionen finder medlemsstatens svar fyldestgørende, henlægges sagen.

Måtte Kommissionen finde, at medlemsstatens svar på åbningsskrivelsen ikke er fyldestgørende, fremsender Kommissionen en **begrundet udtalelse** til medlemsstaten. Den begrundede udtalelse indeholder typisk de samme argumenter som i

åbningskrivelsen tilføjet Kommissionens stillingtagen til medlemsstatens svar på åbningskrivelsen. Medlemsstaten får ligesom ved åbningskrivelsen typisk to måneder til at besvare Kommissionens henvendelse, men igen kan fristen være kortere. Såfremt meningsudvekslingen mellem medlemsstaten og Kommissionen ikke fører til enighed, kan Kommissionen anlægge **retssag mod medlemsstaten** ved Domstolen, hvorved proceduren går ind i den retlige fase.

Det bemærkes, at Kommissionen til enhver tid kan **henlægge sagen** i den administrative fase, såfremt medlemsstaten undervejs ændrer sin lovgivning, eller hvis Kommissionen af en anden grund finder, at sagen ikke bør bringes videre. Kommissionen benytter sig ofte i den administrative fase af yderligere korrespondance med medlemsstaten i form af **supplerende åbningskrivelser/begrundede udtalelser**. En supplerende åbningskrivelse tjener til at præcisere Kommissionens påstande. Desuden er der undertiden *møder* mellem Kommissionen og regeringen for at opklare mulige misforståelser samt for at finde løsninger i sagerne.

Når traktatkrænkelingsproceduren er nået ind i den retlige fase, der indledes med at Kommissionen anlægger retssag mod medlemsstaten, følges proceduren for direkte retssager. Kommissionen har også i denne fase mulighed for at hæve sagen, eksempelvis hvis en medlemsstat efterlever Kommissionens synspunkter.

Pilotprojekt om effektivisering af traktatkrænkelingsprocedurerne

Kommissionen iværksatte i april 2008 et pilotprojekt, der skal fremme dialogen mellem Kommissionen, medlemsstaterne og borgerne i forbindelse med konkrete traktatkrænkelingsager. Pilotprojektet er planlagt til at løbe et år, hvorefter erfaringerne med projektet vil blive evalueret. Pilotprojektet forventes dog forlænget, således at det fortsættes i evalueringsperioden. Kommissionen forventer at kunne fremlægge en evalueringsrapport i efteråret 2009.

Formålet med pilotprojektet er at lette klageprocessen og forkorte sagsbehandlingstiden for borgere og virksomheder, der finder, at et medlemsland ikke har overholdt sine EU-retlige forpligtelser. Danmark og 15 andre lande deltager. Iværksættelsen af pilotprojektet er et godt initiativ set med danske øjne. Danmark finder ligesom Kommissionen, at der er behov for en mere effektiv traktatkrænkelingsprocedure for at løse konkrete problemer effektivt og hindre medlemslandenes manglende overholdelse af EU-retten.

Pilotprojektet omfatter som udgangspunkt alle sager, der potentielt kan resultere i en formel traktatkrænkelingsprocedure. Det gælder for eksempel klager fra borgere, horisontale forespørgsler fra Kommissionen og præåbningskrivelser. Kommissionen modtager kopi af alle Danmarks svar og vurderer på den baggrund, om der grundlag for at indlede en formel traktatkrænkelingsager.

Danmark modtog i 2008 otte sager i pilotprojektet. Danmark har afgivet svar i alle sagerne, og Kommissionen har lukket én af sagerne. Der er indtil videre ikke nogen sager, der mundet ud i åbningsskrivelser. Sagerne har blandt andet handlet om markedsføring af medicinal- og fødevarerprodukter, miljøvurderinger og den danske forsikringslovgivnings overensstemmelse med fællesskabsretten. De fleste sager er borgerklager, men Kommissionen har også iværksat nogle sager af egen drift inden for rammerne af pilotprojektet.

3. RETSSAGER OG DOMME

3.1. DOMME AFSAGT I 2008 SOM DANMARK VAR INVOLVERET I

DIREKTE SAGER, HVOR DANMARK VAR PART

Der blev i 2008 ikke afsagt dom i nogen direkte sager, som Danmark var part.

DIREKTE SAGER, HVOR DANMARK VAR INTERVENIENT

Der blev i 2008 ikke afsagt dom i direkte sager, som Danmark var intervenient i.

PRÆJUDICIELLE SAGER FORELAGT AF DANSKE DOMSTOLE, HVOR REGERINGEN AFGAV INDLÆG

C-165/07, Ecco Sko

Sagen vedrørte bl.a. om bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 om told- og statistiknomenklaturen, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2263/2000 skal fortolkes således, at fodtøj, som det af hovedsagen omfattede, skal tilføres som fodtøj med overdel af læder i KN-position 6403, eller som fodtøj med overdel af tekstilmaterialer under KN-position 6404?

Mundtligt indlæg: 21.02.08

Dom: 22.05.08

C-306/07, Ruben Andersen

Sagen vedrørte: Indebærer Rådets direktiv 91/533/EØF (ansættelsesbevis-direktivet), at en kollektiv overenskomst, som tilsigter at gennemføre direktivets bestemmelser, ikke kan anvendes på en arbejdstager, der ikke er medlem af en organisation, som er deltager i overenskomsten? Såfremt dette besvares benægtende: Indebærer direktivet at bestemmelser i en kollektiv overenskomst om pligt til forudgående forelæggelse for arbejdsgiveren ikke kan anvendes på en arbejdstager, der ikke er medlem af en organisation, som er deltager i overenskomsten?

Mundtligt indlæg: 15.05.08

Dom: 18.12.08

C-371/07, Danfoss og AstraZeneca

Sagen vedrørte bl.a.: Skal artikel 17, stk. 6, 2. afsnit, i 6. momsdirektiv fortolkes således, at det er en betingelse for en medlemsstats nægtelse af fradragsret for merværdiafgiften af indkøb, der anvendes til bespisning af forretningsforbindelser og personale i en virksomheds kantine i forbindelse med møder, at der forud for direktivets ikrafttræden var hjemmel i national lovgivning til den omhandlede nægtelse af fradrag, og at denne hjemmel i praksis blev anvendt af afgiftsmyndighederne, således at fradragsret for merværdiafgiften af disse indkøb blev nægtet?

Mundtligt indlæg: 25.06.08

Dom: 11.12.08

ANDRE PRÆJUDICIELLE SAGER, HVOR REGERINGEN AFGAV INDLÆG**C-524/06, Huber**

Sagen vedrørte: Er den generelle behandling af personoplysninger om udenlandske unionsborgere i et centralt udlændingeregister foreneligt med a) forbuddet mod i nationalitet begrundet forskelsbehandling af unionsborgere, som udøver deres ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (artikel 12, 17 og 18 TEF), b) forbuddet mod en restriktion til hinder for den fri etableringsret, jf. TEF artikel 43 c) nødvendighedskriteriet i artikel 7, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF (databeskyttelses-direktivet)

Mundtligt indlæg: 08.01.08

Dom: 16.12.08

C-66/08, Kozlowski

Sagen vedrørte bl.a.: Kan en antagelse om, at en person har "bopæl" eller "opholder sig" i en medlemsstat som omhandlet i artikel 4, nr. 6, i Rådets rammeafgørelse 202/584/RIA om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, ikke opretholdes, såfremt den berørte person: a) ikke uden afbrydelse har opholdt sig i den pågældende medlemsstat b) ikke opholder sig i medlemsstaten på grundlag af en opholdsret c) udøver kriminel virksomhed i den pågældende medlemsstat og/eller d) er fængslet i den pågældende medlemsstat?

Skriftligt indlæg: 28.03.08

Dom: 17.07.08

C-158/07, Förster

Sagen vedrørte bl.a.: Gælder artikel 7 i forordning (EØF) nr. 1251/70 også for studerende, der primært er kommet til Nederlandene for at studere og oprindeligt i begrænset omfang har udøvet erhvervsmæssig beskæftigelse ved siden af studiet, men i mellemtiden er ophørt hermed? Er direktiv 93/96 til hinder for, at de i første spørgsmål nævnte studerende gør krav på fuld studiestøtte under henvisning til artikel 12 EF?

Mundtligt indlæg: 23.04.08

Dom: 18.11.08

C-127/08, Metock m.fl.

Sagen vedrørte bl.a.: Tillader direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opretholde sig frit på medlemsstaternes område, at der i en medlemsstat gælder et generelt krav om, at en tredjelandsborger, som er ægtefælle til en unionsborger, skal have opholdt sig lovligt i en anden medlemsstat, inden han eller hun indrejser i værtsmedlemsstaten, for at kunne drage fordel af bestemmelserne i direktiv 2004/38/EF?

Skriftligt indlæg: 14.05.08
Mundtligt indlæg: 03.06.08
Dom: 25.07.08

E-11/07 og E-1/08, Olga Rindal (sag ved EFTA-domstolen)

Sagen vedrørte bl.a.: Patientmobilitet inden for EØS. Der spurgtes: Er det foreneligt med artikel 36 og 37 i EØS-aftalen og artikel 22 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 at afslå dækning af udgifter til behandling i udlandet, som efter international medicinsk vurdering må anses som eksperimentel eller forsøgsbehandling, når der ikke foreligger ret til sådan behandling i hjemlandet?

Skriftligt indlæg: 17.04.08
Mundtligt indlæg: 17.09.08

C-551/07, Sahin

Sagen vedrører: Skal Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF (opholdsdirektivet) fortolkes således, at det også omfatter familiemedlemmer i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i direktivets artikel 2, nr. 2, der er kommet til værtsmedlemsstaten uafhængigt af unionsborgeren (direktivets artikel 2, nr. 3) og først dér er blevet familiemedlem til eller har etableret et familieliv med unionsborgeren?

Skriftligt indlæg: 03.04.08
Afsluttet begrundet kendelse: 19.12.08

(Sagen afsluttet uden forudgående mundtlig forhandling under henvisning til at de rejste spørgsmål allerede var afgjort i C-127/08, Metock dommen.)

3.2. VERSERENDE SAGER HVOR DANMARK AFGAV INDLÆG I 2008

DIREKTE SAGER, HVOR DANMARK VAR PART

C-461/05, Kommissionen mod Danmark ("Told af forsvarsmateriel")

Kommissionen gør gældende, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, 9, 10 og 11 i forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/1989, respektivt forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 vedrørende beregning og indbetaling af egne indtægter i forbindelse med import af militært materiel og betaling af morarenter af disse indtægter.

Mundtligt indlæg: 25.11.08

DIREKTE SAGER, HVOR DANMARK VAR INTERVENIENT

T-399/07, Basell Polyolefine mod Kommissionen

Sagsøgeren anfægter Kommissionens beslutning af 23.8.2007, hvormed Kommissionen nægtede sagsøgeren aktindsigt i Kommissionens dokumenter vedr. beslutningen i sag COMP/E-2/37.857 - Organiske peroxider. Sagsøgeren gør gældende, at der er sket tilsidesættelse af artikel 2, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1049/2001, og at denne som juridisk person med hjemsted i en medlemsstat har ret til aktindsigt i Kommissionens dokumenter, og at denne ret også omfatter dokumenter, der anmodes om inden for rammerne af en kartelsag.

Skriftligt indlæg: 14.05.08

C-246/07, Kommissionen mod Sverige (PFOS)

Påstand: Det fastslås, at Kongeriget Sverige har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 10 og artikel 300, stk. 1, idet det ensidigt har foreslået, at et stof, PFOS (perfluoroktansulfonat), skal tilføjes i bilag A til Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte. Kongeriget Sverige har ensidigt foreslået, at et stof, PFOS (perfluoroktansulfonat), skal tilføjes i bilag A til Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte. Kommissionen påstår, at Sveriges ensidigt fremsatte forslag om PFOS indebar, at Fællesskabets internationale repræsentation blev splittet.

Skriftligt indlæg: 21.04.08

C-514/07 P, ASBL (API) mod Kommissionen

Påstand: Dom i sag T-36/04, API mod Kommissionen, ophæves, for så vidt som Retten i Første Instans har anerkendt Kommissionens ret til ikke at udlevere Kommissionens indlæg i sager, hvor der endnu ikke er afholdt retsmøde. Det er gjort gældende, at den anfægtede dom skal ophæves af bl.a. følgende grund: Retten har fejlforklaret forordningens artikel 4, stk. 2, andet led, (undtagelsen vedrørende retslige procedurer) ved at fastslå, at Kommissionen ikke har pligt til at foretage en konkret bedømmelse af, hvorvidt der skal gives aktindsigt i dens skriftlige indlæg før retsmødet.

Skriftligt indlæg: 04.07.08

C-28/08 P, Kommissionen mod Bavarian Lager

Påstand: Den appellerede dom ophæves i det hele. Domstolen afsiger endelig dom i de spørgsmål, der er appellens genstand. Denne appel vedrører fortolkningen af undtagelserne vedrørende beskyttelsen af privatlivets fred og af personoplysninger samt undersøgelser som fastsat i henholdsvis artikel 4, stk. 1, litra b), og artikel 4, stk. 2, andet led, i forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter.

Skriftligt indlæg: 19.09.08

T-29/08, LPN mod Kommissionen

Påstand: Kommissionens afgørelse om at afslå LPN's ansøgning om aktindsigt i dokumenterne vedr. opførelsen af Baixo Sabors vandreservoir, annulleres. De anmodede oplysninger må anses for at være oplysninger, der kan og skal stilles til rådighed for sagsøgeren henset til de vigtige miljøinteresser, som foreningen varetager og beskytter. Undtagelserne til formodningen om, at der foreligger en tungtvejende offentlig interesse i oplysningernes offentliggørelse (artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006), fritager ikke Kommissionen fra dens forpligtelse til at foretage en afvejning af deres grundlag i ethvert konkret tilfælde.

Skriftligt indlæg: 22.09.08

PRAEJUDICIELLE SAGER FORELAGT AF DANSKE DOMSTOLE, HVOR REGERINGEN AFGAV INDLÆG

C-421/07, Damgaard

Sagen vedrører: Skal artikel 86 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler, med senere ændringer, fortolkes således, at en tredjemands udbredelse af oplysninger om et lægemiddel, herunder navnlig om lægemidlets helbredende eller forebyggende egenskaber skal anses for reklame, selvom den pågældende tredjemand handler på eget initiativ og er retligt og faktisk helt uafhængig af producenten og sælgeren?

Skriftligt indlæg: 11.01.08

Mundtligt indlæg: 09.10.08

GA: 18.11.08

C-174/08, NCC Construction Danmark

Sagen vedrører: fortolkning af 6. momsdirektiv og forholdet til det momsretlige neutralitetsprincip ved implementeringen af 6. momsdirektiv i den danske momslov i relation til byggevirksomheders momsfradragsret. Der spørges bl.a. om begrebet "bitransaktioner vedrørende fast ejendom" i 6. momsdirektivs artikel 19 skal fortolkes således, at det omfatter en momspligtig byggevirksomheds aktiviteter i forbindelse med efterfølgende salg af fast ejendomme, som er opført af byggevirksomheden for egen regning som en fuldt ud momspligtig aktivitet med henblik på videresalg?

Skriftligt indlæg: 05.09.08

C-230/08, Dansk Transport og Logistik

Sagen vedrører: Fortolkning af artikel 233 og 215 i forordning 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks; fortolkning af artikel 454 i forordning 2454/93 om visse gennemførelsesbestemmelser til forordning 2913/92 som gældende før ikrafttrædelsen af forordning 881/2003 om ændring af gennemførelsesbestemmelserne; fortolkning af artikel 5 og 6 i direktiv 92/12 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed med senere ændringer; fortolkning af artikel 7 og 10 i direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter.

Skriftligt indlæg: 30.09.08

*ANDRE PRÆJUDICIELLE SAGER, HVOR REGERINGEN AFGAV
INDLÆG*

C-459/07, Elshani

Sagen vedrører bl.a.: Skal ordlyden ”ved deres ikke forskriftsmæssige indførsel” i toldkodeksens artikel 233, litra d), fortolkes således at indførsel af en vare i fællesskabets toldområde, for hvilken der er opstået toldskyld i henhold til artikel 202, allerede er fuldbyrdet med indførsel til grænsetoldstedet eller et andet sted, som er udpeget af toldmyndighederne, og senest på det tidspunkt hvor den forlader grænsetoldstedet eller det andet udpegede sted, idet varen dermed er kommet ind i toldområdet, således at beslaglæggelse og konfiskation af varerne efter dette tidspunkt ikke bevirker, at toldskylden ophører?

Skriftligt indlæg: 29.01.08

GA: 04.11.08

C-555/07, Küçükdeveci

Sagen vedrører: Er en national lovgivning, hvorefter de opsigelsesvarsler, som en arbejdsgiver skal respektere, gradvist forlænges med stigende anciennitet, dog således at der ikke tages hensyn til beskæftigelsesperioder, som arbejdstageren har tilbagelagt inden det fyldte 25. år, i strid med det fællesskabsretlige forbud mod aldersdiskriminering, navnlig med primært EU-ret eller med direktiv 2000/78/EF.

Skriftligt indlæg: 07.04.08

C-22/08 og C-23/08, Vatsouras

Sagen vedrører bl.a.: Er artikel 24, stk. 2, i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2004/38 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område forenelig med artikel 12 EF, sammenholdt med artikel 39 EF?

Skriftligt indlæg: 05.06.08

C-88/08, Hütter

Sagen vedrører: Skal artikel 1, 2 og 3 i Rådets direktiv 2000/78/EF om generelle rammebestemmelser om ligebehandling mht. beskæftigelse og erhverv fortolkes således, at de er til hinder for en national ordning, som udelukker medregning af forudgående ansættelsesperioder ved fastsættelsen af skæringsdatoen for oprykning til højere løntrin, såfremt de er tilbagelagt før det fyldte 18. år?

Skriftligt indlæg: 17.06.08

C-91/08, Wall AG

Sagen vedrører bl.a.: Skal ligebehandlingsprincippet, der også kommer til udtryk i artikel 12, 43 og 48 EF fortolkes således, at de for offentlige myndigheder heraf udledte gennemsigtighedsforpligtelser, om at sikre tildelingen af tjenesteydelseskoncessioner en passende grad af offentlighed, der gør det muligt at åbne koncessionen på tjenesteydelser for konkurrence og at efterprøve, at udbudsproceduren gennemføres upartisk, påbyder den nationale ret at sikre den fravalgte bydende en ret til

at kræve, at en forestående tilsidesættelse af disse forpligtelser undlades og/eller til at kræve, at fortsættelsen af en sådan tilsidesættelse undlades?
Skriftligt indlæg: 26.06.08

C-123/08, Wolzenburg

Sagen vedrører fortolkning af artikel 4, nr. 6 i rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstater. Der spørges bl.a.: Skal personer, som ikke er statsborgere i den fuldbyrdende medlemsstat, men statsborgere i en anden medlemsstat, og som lovligt opholder sig i den fuldbyrdende medlemsstat på grundlag af artikel 18, stk. 1, EF, anses for personer, der opholder sig eller er bosat i den forstand, hvori disse udtryk er anvendt i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, uanset varigheden af det lovlige ophold?
Skriftligt indlæg: 07.07.08

C-148/08, Mejnertsen

Sagen vedrører bl.a.: Skal Danmark med henblik på anvendelsen af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, anses for en medlemsstat som omhandlet i artikel 16 i forordning (EF) nr. 1346/2000 om konkurs?
Skriftligt indlæg: 29.07.08

C-228/06, Soysal m.fl.

Sagen vedrørte: Skal artikel 41, stk. 1, i tillægsprotokollen af 23. nov. 1970 til aftalen om en associering mellem EØF og Tyrkiet fortolkes således, at der må antages at foreligge en begrænsning af den frie udveksling af tjenesteydelser, såfremt det kræves, at en tyrkisk statsborger, der er ansat i en tyrkisk virksomhed inden for international transport som chauffør af en lastvogn, der er registreret i Tyskland, skal være i besiddelse af et Schengen-visum for at kunne indrejse i Tyskland, mens han på tidspunktet for tillægsprotokollens ikrafttræden visumfrit kunne indrejse i Forbundsrepublikken Tyskland?
Mundtligt indlæg: 08.10.08

C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional m.fl.

Sagen vedrører: Udgør den nævnte eksklusivordning en hindring i strid med artikel 49, 43 og 56 EF, når den finder anvendelse på en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat, hvor selskabet lovligt udfører tilsvarende tjenesteydelser, uden at det har noget fast driftssted i Portugal. Det ønskes herved oplyst om fællesskabsretten er til hinder for en national ordning, som på den ene side indrømmer en eksklusivordning til fordel for en enkelt enhed mht. drift af lotterier og totalisatorspil, og på den anden side udbreder denne eksklusivordning "til hele det nationale område, herunder internettet.

Mundtligt indlæg: 29.04.08

GA: 14.10.08

C-203/08, Sporting Exchange

Sagen vedrører bl.a.: Følger det af artikel 49 EF at de kompetente myndigheder i en medlemsstat ikke på grund af et lukket bevillingssystem,

der er gældende i medlemsstaten, kan forbyde, at en udbyder af tjenesteydelse, der allerede har fået udstedt en bevilling i en anden medlemsstat til levering af tjenesteydelser via Internettet, også udbyder disse tjenesteydelser i førstnævnte medlemsstat?

Skriftligt indlæg: 08.09.08

C-258/08, Ladbrokes Betting & Gaming og Ladbrokes International

Sagen vedrører bl.a.: Opfylder en national hasardspilpolitik – som har til formål at kontrollere ludomani og forebygge svig – også den betingelse, der er formuleret i EF-domstolens praksis, særligt i dens dom i C-234/01 Gambelli, om, at restriktionerne på en sammenhængende og systematisk måde skal medvirke til at begrænse væddemålsvirksomhed, såfremt bevillingshaverne tillades at gøre deres hasardspiludbud attraktivt ved at introducere nye hasardspil og henlede den brede offentligheds opmærksomhed på deres hasardspiludbud ved reklamerings, således at (potentielle) spillere holdes fra det ulovlige udbud af hasardspil?

Skriftligt indlæg: 06.10.08

C-288/08, Kemikalieinspektionen

Sagen vedrører bl.a.: Skal bestemmelserne i Rådets direktiv 93/42/EØF om medicinske produkter fortolkes således, at de er til hinder for anvendelsen af et nationalt forbud mod erhvervsmæssig udførsel af amalgam med kviksølv til tandfyldninger, der er begrundet i hensyn til miljø- og sundhedsbeskyttelse? Har det nogen betydning for fortolkningen, at produktet er forsynet med EF-mærkning?

Skriftligt indlæg: 10.10.08

C-262/08, Copygene

Sagen vedrører: Fortolkning af artikel 13, punkt A, stk. 1, litra b, i Rådets sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag med senere ændringer ("6. momsdirektiv").

Skriftligt indlæg: 16.10.08

C-303/08, Bozkurt

Sagen vedrører: Vedbliver en ægtemand til en tyrkisk arbejdstager med tilknytning til det lovlige arbejdsmarked i en medlemsstat, i medfør af artikel 7, stk. 1, andet led, i Associeringsrådet EØF-Tyrkiets afgørelse nr. 1/80 også at beholde den som familiemedlem erhvervede ret til beskæftigelse og ret til ophold efter skilsmisse fra ægtefællen? Foreligger der misbrug, ved påberåbelse af ovennævnte artikel med hensyn til den ret til ophold, der er afledt fra den tidligere hustru, når den tyrkiske statsborger efter opnåelse af retstillingen har begået voldtægt og legemsbeskadigelse over for hustruen og er straffet for den gerning med en toårig frihedsstraf?

Skriftligt indlæg: 21.10.08

C-371/08, Örnek

Sagen vedrører: Er beskyttelsen mod udvisning i henhold til artikel 14, stk. 1 i associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 til fordel for en tyrkisk statsborger, der har en retsstilling som omhandlet i artikel 7, stk. 1, 1. pkt., 2. led, i nævnte afgørelse og i de ti forudgående år har haft ophold i den

medlemsstat, i forhold til hvilken denne retsstilling gælder, undergivet bestemmelsen i artikel 28, stk. 3, litra a), i direktiv 2004/38/EF, som gennemført i den pågældende medlemsstat, således at der kun må træffes afgørelse om udvisning, hvis afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed som fastlagt af medlemsstaterne?

Skriftligt indlæg: 04.12.08

BEGÆRING OM UDTALELSE FRA EF-DOMSTOLEN (TEF ARTIKEL 300, STK. 6)

U-1/08, GATS-tilpasning

1. Henhører indgåelsen af aftalerne med de "påvirkede WTO-medlemmer" i henhold til artikel XXI i GATS, som beskrevet i denne begæring om udtalelse, under Fællesskabets enekompetence eller under Fællesskabets og medlemsstaternes delte kompetence?

2. Udgøre EF-traktatens artikel 133, stk. 1 og 5, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, den rette hjemmel for den retsakt, hvorved ovennævnte aftaler skal indgås på Det Europæiske Fællesskabs vegne eller på vegne af Fællesskabet og dets medlemsstater?

Skriftligt indlæg: 25.07.08

3.3. ANDRE VERSERENDE SAGER I 2008 HVOR REGERINGEN TIDLIGERE HAR AFGIVET INDLÆG

T-12/05, TVDanmark A/S og Kanal Denmark Ltd. Mod Kommissionen

Rekapitalisering vedrørende TV2

Afventer evt. mundtlig forhandling

T- 16/05, Viasat Broadcasting UK Ltd. Mod Kommissionen

Rekapitalisering vedrørende TV2

Afventer evt. mundtlig forhandling

C-110/05, Kommissionen mod Italien

Kommissionen har nedlagt påstand om, at det fastslås, at Italien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 28, da sagsøgte forbyder motorkøretøjer at trække et påhængskøretøj.

Mundtlig forhandling: 22.05.07

GA: 14.07.08

C-345/06, Dr. Heinrich mod Unabhängiger Verwaltungssenat im Land Niederösterreich Ausstlle Mistelbach

Sagen vedrører: 1) Skal der med dokumenter i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 2, stk. 3, I Europa-Parlamentet og Rådets Forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, også forstås sådanne akter, der i henhold til artikel 253 EF kræver offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende? 2) Har forordninger eller dele af forordninger bindende virkning, når de i modstrid med bestemmelserne i artikel 254, stk. 2, EF ikke er blevet offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende?

Mundtlig forhandling: 13.11.07

GA: 31.03.08

C-139/07, Technische Glaswerke Ilmenau GmbH mod Kommissionen

Påstand: Retten i Første Instans' dom af 14. december 2006 i sag T-237/02, Technische Glaswerke Ilmenau GmbH mod Kommissionen, ophæves, for så vidt som den annullerer Kommissionens beslutning af 28. maj 2002, der meddelte afslag på aktindsigt i dokumenter vedrørende undersøgelsesprocedurerne angående støtte ydet til Technische Glaswerke Ilmenau GmbH.

Interventionsbegæring: 29.01.08

Afventer mundtlig forhandling

C-316/07, 358, 360, 409, 410/07, Markus Stoss m.fl. mod Wetteraukreis

Sagen vedrører bl.a.: Skal artikel 43 og 49 EF fortolkes således, at de er til hinder for et nationalt monopol på visse hasardspil, f.eks. sportsvæddemål, såfremt der i den pågældende medlemsstat ikke under ét findes en sammenhængende og systematisk politik til begrænsning af hasardspil, navnlig idet de nationalt koncessionerede arrangører yder tilskyndelse til deltagelse i andre hasardspil – såsom statslige lotterier og kasinospil – ligesom private tjenesteydere må tilbyde andre spil, der må antages at indebære tilsvarende eller større potentiel risiko for afhængighed – såsom væddemål om visse sportsbegivenheder (f.eks. hestevæddemål) og automatspil?

Skriftligt indlæg: 21.12.07

Afventer mundtlig forhandling

4. TRAKTATKRÆNKELSESSAGER

4.1. ÅBNINGSSKRIVELSE MODTAGET I 2008

ÅBNINGSSKRIVELSE VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE/
NOTIFIKATION¹:

509: 5 direktiver – januar 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0057 > 2008/0061 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningskrivelse modtaget: 30.01.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0060

- Henlagt af Kommissionen: 06.05.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0059, 2008/0057 og 2008/0058

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

510: Affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)

Kommissionens sagsnr. 2007/2394 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE). Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det ovennævnte direktiv.

- Åbningskrivelse modtaget: 03.03.08
- Åbningskrivelse besvaret: 05.05.08

511: Vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet

Kommissionens sagsnr. 2007/2481 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Rådets direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det ovennævnte direktiv.

---

¹ Nummerhenvisning til Udenrigsministeriets liste over alle traktatkrænkelssager, som Kommissionen har indledt mod Danmark, offentliggjort på Udenrigsministeriets hjemmeside:

<http://www.um.dk/da/menu/eu/danmarkieu/retssagerogtraktatkraenkelsessager/verse-rendetraktatkraenkelsessager>

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.04.08

512: 7 direktiver – marts 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 > 2008/0270 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 7 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 19.03.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0266 og 2008/0269

- Henlagt af Kommissionen: 26.06.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0265 og 2008/0267

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0270 og 2008/0268

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 vedrørende manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

- Begrundet udtalelse modtaget: 24.09.08

515: Tre direktiver – maj 2008

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/0391 > 2008/0393 om manglende gennemførelse i national ret af direktiverne 2006/7/EF, 2006/21/EF og 2007/16/EF.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.05.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.06.08

519: Første jernbanepakke

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2103 om den danske gennemførelse af direktiv 91/440/EØF med senere ændringer, direktiv 95/18/EF med senere ændringer og direktiv 2001/14/EF, den såkaldte første jernbanepakke.

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.09.08

520: ”To direktiver – juli 2008”

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/0515 > 2008/0516 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af direktiv 2006/32/EF om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester og direktiv 2006/88/EF om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr.

- Åbningsskrivelse modtaget: 22.07.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0516

- Henlagt af Kommissionen: 16.10.08

525: To direktiver – oktober 2008

Kommissionens åbningsskrivelser nr. 2008/0651 > 2008/0652 vedrørende manglende gennemførelse af direktiverne 2008/38/EF vedr. det nu inkorporerede direktiv 2008/4/EF om ændring af direktiv 94/39/EF for så vidt angår foder til mindskelse af risikoen for mælkefeber og direktiv 2008/53/EF om ændring af bilag IV til Rådets direktiv 2006/88/EF, for så vidt angår fisesygdommen forårsviræmi hos karper (forkortet SVC).

- Åbningsskrivelse modtaget: 02.10.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.12.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0651

- Henlagt af Kommissionen: 27.11.08

527: Tre direktiver – december 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0755 > 2008/00757 vedrørende manglende gennemførelse af tre direktiver i national ret.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0755

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/46/EF om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF om årsregnskaberne for visse selskabsformer, 83/349/EØF om konsoliderede regnskaber, 86/635/EØF om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber og 91/674/EØF om forsikringsselskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

Kommissionens sagsnr. 2008/0756

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/66/EF om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer samt om ophævelse af direktiv 91/157/EØF.

Kommissionens sagsnr. 2008/0757

Kommissionens direktiv 2008/65/EF om ændring af direktiv 91/439/EØF om kørekort.

528: Seveso-direktivet

Kommissionens sagsnr. 2008/2284 vedr. mangelfuld gennemførelse af direktiv 2003/105/EF om ændring af Rådets direktiv 96/82/EF om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (Seveso-direktivet).

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

529: Udrangerede køretøjer

Kommissionens sagsnr. 2008/2300 vedr. mangelfuld gennemførelse af 2000/53/EF om udrangerede køretøjer.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

530: IPPC-direktivet

Kommissionens sagsnr. 2008/2310 vedr. mangelfuld gennemførelse af direktiv 2008/1/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), som kodificerer direktiv 96/61/EF.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

ÅBNINGSSKRIVELSER VEDRØRENDE ANDET END MANGLENDE GENNEMFØRELSE/NOTIFIKATION**496: Sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser**

Kommissionens sagsnr. 2006/2470 vedr. direktiv 92/57/EØF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser. Kommissionen anfører, at den danske lovgivning ikke er i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1 sammenholdt med artikel 2, litra e) og f), artikel 3, stk. 2, artikel 5, litra a) og b), artikel 6, litra a), b), c), d) og f), artikel 8, litra f), h), og j) og artikel 9, litra b).

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.05.07
- Suppl. åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

497: Beskatning af udbyttebetalinger

Kommissionens sagsnr. 2006/4103. Kommissionen mener, at Danmark ikke helt har opfyldt sine forpligtelser i henhold til TEF artikel 56 og de tilsvarende artikler i EØS-aftalen, eftersom Danmark beskatter udbytter og renter modtaget af udenlandske pensionsfonde hårdere end udbytter og renter modtaget af danske pensionsfonde.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Suppl. åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Suppl. åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08

507: Vandrammedirektivet

Kommissionens sagsnr. 2007/2235 vedrørende gennemførelse af direktiv 2000/60/EF. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 24 samt bilag V, VII, IX og X i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, samt sine forpligtelser i henhold til TEF artikel 10 sammen med EF-traktatens artikel 249 og artikel 1, 5 og 9 i direktivet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.11.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.02.08
- Supplerende svar afsendt: 13.06.08

513: Stoffer, der nedbryder ozonlaget

Kommissionens sagsnr. 2007/2506 om mangelfuld gennemførelse af forordning 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.04.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.06.08

514: VVM-direktivet

Kommissionens sagsnr. 2003/4980 om overtrædelse af direktiv 85/337/EØF (VVM-direktivet).

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.04.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.06.08
- Supplerende svar afsendt: 09.06.08

516: Kliplev- Sønderborg motorvej

Kommissionens sagsnr. 2006/4993 om mangelfuld VVM-vurdering ved etablering af Kliplev- Sønderborg motorvejen. Kommissionens påstand: Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, stk. 3 i direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

- Åbningsskrivelse modtaget: 06.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.07.08

517: Beskatning af fast ejendom

Kommissionens sagsnr. 2007/4811 om ejendomsværdiskattelovens manglende overensstemmelse med TEF artikel 56 og EØS artikel 40. Kommissionens påstand: De danske bestemmelser om beskatning af fast ejendom beliggende udenfor Danmark er muligvis i strid med TEF artikel 56 og EØS-aftalens artikel 40.

- Åbningsskrivelse modtaget: 06.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 15.07.08

518: Momsfritagelse for almenevelgørende foreninger

Kommissionens sagsnr. 2007/2312 om den generelle momsfrigørelse, der efter dansk lov gælder for varer og ydelser, der leveres af almenevelgørende eller på anden måde almennyttige foreninger m.fl. i forbindelse med afholdelsen af aktiviteter, og for varer, som leveres af genbrugsbutikker, der opfylder visse kriterier med hensyn til anvendelse af overskud og aflønning af arbejdskraft, samt på betingelserne for momsfrigørelse af levering af varer og ydelser i forbindelse med indsamlingsarrangementer.

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 26.08.08

521: Civil luftfart

Kommissionens sagsnr. 2008/2243 om manglende overholdelse af bl.a. forordning om sikkerhed inden for civil luftfart.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.09

522: Momsgrupper

Kommissionens sagsnr. 2008/2147 om manglende overholdelse af artikel 9 og 11 i momsdirektivet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08

523: Fondsbeskatningsloven

Kommissionens sagsnr. 2008/2167 om fondsbeskatningslovens manglende overensstemmelse med TEF artikel 56.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.11.08

524: Exitbeskatning

Kommissionens sagsnr. 2008/2157 om at lovgivningen vedrørende exitbeskatning er i strid med TEF artikel 43.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.11.08

526: Arbejdstid ved mobile vejtransporter

Kommissionen sagsnr. 2008/2219 vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/15/EF om tilrettelæggelse af arbejdstid for personer, der udfører mobile vejtransport-aktiviteter.

- Åbningsskrivelse modtaget 01.12.08

4.2. BEGRUNDEDE UDTALELSER MODTAGET I 2008

498: Kapitalgevinster på aktier

Kommissionens sagsnr. 2007/2002. Kommissionen anfører, at Danmark ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til TEF artikel 49 og 56 og de tilsvarende artikler i EØS-aftalen, idet man har opretholdt en lovgivning, der diskriminerer mod investeringsforeninger med hovedsæde i andre EU-medlemsstater eller i EØS/EFTA-lande.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 27.06.08

- Begrundet udtalelse besvaret: 25.08.08

499: 13 direktiver – april 2007

Kommissionens sagsnr. 2007/0310 > 2007/0322. Kommissionen anfører, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til de 13 direktiver, der er anført i bilag til åbningsskrivelse K(2007)1793/7 af 19. april 2007.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.04.07

Kommissionens sagsnr. 2007/0322 vedrørende manglende gennemførelse af Rådets direktiv 2006/109/EF om tilpasning af direktiv 94/45/EF om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller en procedure i fællesskabsvirksomheder og fællesskabskoncerner med henblik på at informere og høre arbejdstagerne på grund af Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse.

- Begrundet udtalelse modtaget: 04.02.08
- Henlagt af Kommissionen: 26.06.08

500: 5 direktiver - juni 2007

Kommissionens sagsnr. 2007/0737 > 2007/0741

Kommissionen gør gældende, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til de 5 direktiver, der er anført i bilaget til åbningsskrivelsen, idet Kommissionen ikke har modtaget meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af de omhandlede direktiver og ikke råder over andre oplysninger, hvoraf det fremgår at Danmark har opfyldt sin forpligtelse til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.06.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 31.07.07

Kommissionens sagsnr. 2007/0737 om manglende implementering af direktiv 2004/35/EF (miljøansvarsdirektivet)

- Begrundet udtalelse modtaget: 04.02.08
- Henlagt af Kommissionen: 27.11.08

502: ECO-design

Kommissionens sagsnr. 2007/0985. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at den endnu ikke har fået meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2005/32/EF (ECO-design) og råder ikke over andre oplysninger, hvoraf det fremgår, at Danmark har opfyldt sin forpligtelse til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.09.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 13.05.08
- Henlagt af Kommissionen: 05.06.08

512: 7 direktiver – marts 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 > 2008/0270 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 7 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 19.03.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 vedr. gennemførelse af EP og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

- Begrundet udtalelse modtaget: 24.09.08

4.3. KOMMISSIONENS HENLÆGGELSER I 2008

376: Olieaffald

Kommissionens sagsnr. 2000/2207 vedrørende mangelfuld gennemførelse af Rådets direktiv 75/439/EØF om bortskaffelse af olieaffald.

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.04.01
- Åbningsskrivelse besvaret: 19.06.01
- Begrundet udtalelse modtaget: 25.04.02
- Begrundet udtalelse besvaret: 26.06.02
- Henlagt af Kommissionen: 27.11.08

398: Told af materiel til fremstilling af containere

Kommissionens sagsnr. 2001/2087 vedrørende manglende opkrævning af told i forbindelse med transaktioner ved indførelse i Fællesskabet af materiel til fremstilling af containere.

- Åbningsskrivelse modtaget: 31.01.02
- Åbningsskrivelse besvaret: 05.04.02
- Begrundet udtalelse modtaget: 04.11.02
- Begrundet udtalelse besvaret: 05.01.03
- Stævning modtaget (C-19/05): 28.01.05
- Henlagt af Kommissionen: 16.10.08

447: Eurovignettedirektivet

Kommissionens sagsnr. 2004/2083. Kommissionens påstand: Rabatordningerne for brugerne af broerne over Storebælt og Øresund er uforenelige med artikel 7, stk. 4, 7 og 10, i direktiv 1999/62/EF, idet der foretages en ulovlig differentiering, som må betragtes som forskelsbehandling.

- Åbningsskrivelse modtaget: 22.03.05
- Åbningsskrivelse besvaret: 19.07.05
- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

465: 5 direktiver – februar 2006

Kommissionens sagsnr. 2006/0037 > 2006/0041 vedr. manglende gennemførelse i national ret af 5 direktiver.

- Åbningsskrivelse modtaget: 10.02.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 07.04.06

Kommissionen sagsnr. 2006/0037. Kommissionens påstand: Rådets direktiv 2003/122/Euratom om kontrol med lukkede højaktive strålekilder og ukontrollerede strålekilder ikke implementeret rettidigt.

- Begrundet udtalelse modtaget: 19.10.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 19.12.06
- Henlagt af kommissionen: 29.01.08

Kommissionens sagsnr. 2006/0039. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser ved ikke at have vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/52/EF om interoperabilitet mellem elektroniske bompengesystemer i Fællesskabet.

- Begrundet udtalelse modtaget: 05.07.06
- Regeringens svar afsendt: 23.08.06
- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

471: Registreringsafgift på motorkøretøjer

Kommissionens sagsnr. 2003/4874. Kommissionens påstand: Det anføres, at visse aspekter vedrørende anvendelsen af registreringsafgiften på motorkøretøjer i Danmark ikke er i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 90, stk. 1.

- Åbningsskrivelse modtaget: 11.04.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 10.07.06
- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

474: 3 direktiver – juni 2006

Kommissionens sagsnr. 2006/0398 > 2006/0400 vedr. manglende gennemførelse i national ret af 3 direktiver

- Åbningsskrivelse modtaget: 02.06.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 01.08.06

Kommissionens sagsnr. 2006/0400. Kommissionens påstand: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/54/EF om minimumssikkerhedskrav for tunneler i det transeuropæiske vejnet ikke implementeret rettidigt.

- Begrundet udtalelse modtaget: 18.12.06
- Regeringens svar afsendt: 27.02.07
- Henlagt af Kommissionen: 16.10.08

486: Råstofloven

Kommissionens sagsnr. 2005/4593. Det anføres, at Danmark ved at vedtage og bibeholde § 19 og § 20, stk. 2, i Lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 569 af 30. juni 1997, og den dermed forbundne forvaltningspraksis har tilsidesat sine forpligtelser efter TEF artikel 49.

- Åbningsskrivelsen modtaget: 19.10.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 20.12.06
- Henlagt af Kommissionen: 27.11.08

499: 13 direktiver – april 2007

Kommissionens sagsnr. 2007/0310 - 2007/0322. Kommissionen anfører, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til de 13 direktiver, der er anført i bilag til åbningsskrivelse K(2007)1793/7 af 19. april 2007.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.04.07

Kommissionens sagsnr. 2007/0312

- Henlagt af Kommissionen: 29.01.08

Kommissionens sagsnr. 2007/0322

- Begrundet udtalelse modtaget: 04.02.08
- Henlagt af Kommissionen: 26.06.08

Kommissionens sagsnr. 2007/0316

- Regeringens svar afsendt: 28.08.2007
- Begrundet udtalelse modtaget: 02.07.07
- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

500: 5 direktiver - juni 2007

Kommissionens sagsnr. 2007/0737 > 2007/0741. Kommissionen gør gældende, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til de 5 direktiver, der er anført i bilaget til åbningsskrivelsen, idet Kommissionen ikke har modtaget meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af de omhandlede direktiver og ikke råder over andre oplysninger, hvoraf det fremgår at Danmark har opfyldt sin forpligtelse til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.06.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 31.07.07

Kommissionens sagsnr. 2007/0737

- Begrundet udtalelse modtaget: 04.02.08
- Henlagt af Kommissionen: 27.11.08

Kommissionens sagsnr. 2007/0739

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

501: 2 direktiver – juli 2007

Kommissionens sagsnr. 2007/0894 > 2007/0895) vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 2 direktiver: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF om ændring af Rådets direktiv 72/166/EØF, 84/5/EØF og 90/232/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis).

- Åbningsskrivelse modtaget: 02.08.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 22.10.07

Kommissionens sagsnr. 2007/0894

- Henlagt af Kommissionen: 29.01.08

502: ECO-design

Kommissionens sagsnr. 2007/0985. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at den endnu ikke har fået meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2005/32/EF (ECO-design) og råder ikke over andre oplysninger, hvoraf det fremgår, at Danmark har opfyldt sin forpligtelse til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.09.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 13.05.08
- Henlagt af Kommissionen: 05.06.08

503: Farlige stoffer i elektrisk udstyr

Kommissionens sagsnr. 2007/2065. Det anføres, at DK ikke har opfyldt sine forpligtelser i henhold til artikel 3 i kombination med artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/95/EF om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.10.07
- Henlagt af Kommissionen: 16.10.08

505: Transparensdirektivet

Kommissionens sagsnr. 2007/2323. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at den endnu ikke har fået meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2005/81/EF.

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.11.07
- Henlagt af Kommissionen: 16.10.08

508: Erhvervsmæssig eksponering for kemiske stoffer

Kommissionens sagsnr. 2007/1074 vedrørende gennemførelse af direktiv 2006/15/EF om erhvervsmæssig eksponering for kemiske stoffer. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at den endnu ikke har fået

meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af direktivet og råder ikke over andre oplysninger, hvoraf det fremgår, at Danmark har opfyldt sin forpligtelse til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger.

- Åbningskrivelse modtaget: 27.11.07
- Henlagt af Kommissionen: 06.05.08

509: 5 direktiver – januar 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0057 > 2008/0061 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 5 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningskrivelse modtaget: 30.01.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0060

- Henlagt af Kommissionen: 06.05.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0059

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0057

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0058

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

512: 7 direktiver – marts 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 > 2008/0270 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 7 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningskrivelse modtaget: 19.03.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0266

- Henlagt af Kommissionen: 26.06.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0269

- Henlagt af Kommissionen: 26.06.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0265

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0267

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0270

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0268

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

520: To direktiver – juli 2008

Kommissionens åbningskrivelse nr. 2008/0515 > 2008/0516 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af direktiv 2006/32/EF om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester og direktiv 2006/88/EF om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr.

- Åbningskrivelse modtaget: 22.07.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0516

- Henlagt af Kommissionen: 16.10.08

525: To direktiver – oktober 2008

Kommissionens åbningskrivelser nr. 2008/0651 > 2008/0652 vedrørende manglende gennemførelse af to direktiver.

- Åbningskrivelse modtaget: 02.10.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0651

- Henlagt af Kommissionen. 27.11.08

4.4. VERSERENDE TRAKTATKRÆNKELSESSAGER MOD DANMARK PR. 31.12.08

339: Energidrikken "Red Bull" i Danmark

Kommissionens sagsnr. 1998/4325 vedr. overtrædelse af TEF artikel 28 og hindringer for markedsføringen af energidrikken "Red Bull" i Danmark

- Åbningskrivelse modtaget: 09.09.98
- Åbningskrivelse besvaret: 06.11.98

438: Polske søfolk

Kommissionens sagsnr. 2003/4827 vedr. to aspekter: 1) at polske søfolk på danske skibe ikke nyder samme rettigheder som danske søfolk til at organisere sig i en fagforening og 2) at der endvidere er forskelsbehandling af polske og danske søfolk på danske skibe på grundlag af nationalitet for så vidt angår aflønning og andre arbejdsvilkår.

- Åbningskrivelse modtaget: 19.10.04
- Åbningskrivelse besvaret: 29.03.05

470: Badevandsdirektivet 2006

Kommissionens sagsnr. 2006/2161. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 76/160/EØF om kvaliteten af badevand.

- Åbningsskrivelse modtaget: 11.04.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.05.06
- Supplerende svar afsendt: 05.07.06

475: Habitatdirektivet

Kommissionens sagsnr. 2006/2144. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.11.06

476: Fugledirektivet

Kommissionens sagsnr. 2006/2134. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark ved ikke på fuldstændig eller korrekt måde at have gennemført artikel 3, artikel 4, stk. 1 og 4, artikel 5, artikel 7 og artikel 9 i direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle, som ændret ved direktiv 91/244/EØF, 94/24/EF og 97/49/EF, har misligholdt sine forpligtelser efter disse bestemmelser.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.11.06

493: Deponering af affald

Kommissionens sagsnr. 2006/2480. Kommissionen anfører, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 2, 3, 5, 7, 9, 12, 13 og bilag I og III til Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponeringsanlæg.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.05.07

*ANDRE VERSERENDE SAGER, HVOR DER ER MODTAGET
BEGRUNDET UDTALELSE*

291: Luftfartsaftale med USA/ "Open Skies"

Kommissionens sagsnr. 1995/2087. Kommissionen henleder opmærksomheden på dom i sag C-467/98, Kommissionen mod Danmark, da den ikke har modtaget nogen meddelelse om de foranstaltninger, den danske regering har truffet til gennemførelse af dommen af 5. november 2002, hvorefter det er Kommissionens opfattelse, at der er sket en tilsidesættelse af Danmarks forpligtelser i henhold til TEF artikel 228, stk.1.

- Åbningsskrivelse modtaget: 06.06.95
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.07.95
- Begrundet udtalelse modtaget: 16.03.98
- Begrundet udtalelse besvaret: 04.06.98
- Åbningsskrivelse modtaget: 28.07.04
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.10.04

456: Egne indtægter – juli 2005

Kommissionens sagsnr. 2005/2118. Kommissionens påstand: Det anføres at danske myndigheder ikke overholder fristerne for bogføring af egne indtægter ved efterfølgende opkrævning, som er fastsat i artikel 2, 6, 9 og 10 i forordning (EØF Euratom) nr. 1552/89 eftersom de danske myndigheder konsulterer debitor, inden de bogfører indtægterne, hvilket kan medføre, at indbetalingen af de pågældende egne indtægter bliver forsinket.

- Åbningsskrivelse modtaget: 14.07.05
- Åbningsskrivelse besvaret: 04.10.05
- Begrundet udtalelse modtaget: 19.10.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 08.01.07

463: Leasingbiler 2006

Kommissionens sagsnr. 2005/4925. Kommissionens påstand: Det anføres, at den danske ordning for registreringsafgift af leasingbiler er i strid med TEF artikel 49 da den ikke er proportional og TEF artikel 49 og 90, da Danmark anvender et afgiftstillæg, der kun finder anvendelse på biler, som herboende personer leaser fra virksomheder etableret i andre medlemsstater.

- Åbningsskrivelse modtaget: 08.02.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.04.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 18.12.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 19.02.07

464: Ligebehandlingsprincippet

Kommissionens sagsnr. 2005/2354. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har forsømt at gennemføre artikel 4 i Rådets direktiv 2000/43/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse korrekt.

- Åbningsskrivelse modtaget: 08.02.06
- Regeringens svar afsendt: 24.04.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 19.07.07
- Regeringens svar afsendt: 25.09.07

475: Habitatdirektivet

(Kommissionens sagsnr. 2006/2144. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Regeringens svar afsendt: 06.11.06

478: Cabotagesejlads

Kommissionens sagsnr. 1998/4239. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser ved ikke på korrekt vis at have gennemført Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne (cabotagesejlads).

- Begrundet udtalelse modtaget: 05.07.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 20.09.06

481: Forholdsmæssig afgift af firmabiler

Kommissionens sagsnr. 2006/2240. Kommissionens påstand: Det anføres, at størrelsen af den forholdsmæssige afgift af firmabiler samt et afgiftstillæg på 1,5 % pr. kvartal er i strid med TEF artikel 39, 49 og 90.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.09.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 18.12.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 19.02.07

491: Ligebehandling - beskæftigelse og erhverv

Kommissionens sagsnr. 2006/2435. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark ved ikke korrekt og/eller i fuldt omfang at have gennemført de forpligtelser, der påhviler det i henhold til direktiv 2000/78/EF om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv artikel 2, stk. 2, litra b), artikel 4, stk. 1, og artikel 11, og derfor ikke har opfyldt de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 18 i samme direktiv.

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.01.07
- Regeringens svar afsendt: 21.05.07

494: Ligebehandling af mænd og kvinder angående adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelse, forfremmelse samt arbejdsvilkår

Kommissionens sagsnr. 2006/2525. Kommissionens påstand: Danmark ved implementeringen af direktivet, særligt ændringerne af lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2005, lov om ligebehandling af

mænd og kvinder fra 2002 og lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2004, har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til direktivets artikel 2, ved ikke at gennemføre artikel 1 korrekt.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Regeringens svar afsendt: 02.07.07

495: Godtgørelse af lægemidler købt på et traditionelt apotek eller et internetapotek, der er etableret i en anden medlemsstat

Kommissionens sagsnr. 2006/2349. Kommissionens påstand: Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til EF-traktatens artikel 28 og 30 ved at afslå at yde tilskud til humanmedicinske lægemidler indkøbt på et apotek, der er etableret i en anden medlemsstat.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Regeringens besvarelse afsendt: 01.06.07

496: Sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser

Kommissionens sagsnr. 2006/2470. Kommissionens påstand: Den danske lovgivning ikke er i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1 sammenholdt med artikel 2, litra e) og f), artikel 3, stk. 2, artikel 5, litra a) og b), artikel 6, litra a), b), c), d) og f), artikel 8, litra f), h), og j) og artikel 9, litra b).

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Regeringens svar afsendt: 29.05.07
- Suppl. åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

497: Beskatning af udbyttebetalinger

Kommissionens sagsnr. 2006/4103. Kommissionen mener, at Danmark ikke helt har opfyldt sine forpligtelser i henhold til TEF artikel 56 og de tilsvarende artikler i EØS-aftalen, eftersom Danmark beskatter udbytter og renter modtaget af udenlandske pensionsfonde hårdere end udbytter og renter modtaget af danske pensionsfonde.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Suppl. åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Suppl. åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08

498: Kapitalgevinster på aktier

Kommissionens sagsnr. 2007/2002. Kommissionens påstand: Danmark har ikke overholdt sine forpligtelser i henhold til TEF artikel 49 og 56 og de tilsvarende artikler i EØS-aftalen, idet det har opretholdt en lovgivning, der diskriminerer mod investeringsforeninger med hovedsæde i andre EU-medlemsstater eller i EØS/EFTA-lande.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Regeringens besvarelse afsendt: 21.05.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 27.06.08

- Regeringens besvarelse afsendt: 25.08.08

506: GMO

Kommissionens sagsnr. 2007/2333 vedrørende gennemførelse af direktiv 98/81 EF. Kommissionens påstand: Danmark har undladt at opfylde sine forpligtelser til at gennemføre artikel 2, 11, 14 og 19 i ovennævnte direktiv.

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.11.07
- Regeringens besvarelse afsendt: 08.01.08

507: Vandrammedirektivet

Kommissionens sagsnr. 2007/2235 vedrørende gennemførelse af direktiv 2000/60/EF. Kommissionens påstand: Danmark har undladt at opfylde de forpligtelser, det har i henhold til artikel 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 24 samt bilag V, VII, IX og X i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/06/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, samt de forpligtelser, det har i henhold til TEF artikel 10 sammen med TEF artikel 249 og artikel 1, 5 og 9 i direktivet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.11.07
- Regeringens svar afsendt: 29.02.08
- Supplerende svar afsendt: 13.06.08

510: Affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)

Kommissionens sagsnr. 2007/2394 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE). Kommissionens påstand: Danmark har ikke overholdt sine EF-retlige forpligtelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det direktiv, der nævnes i et bilag til skrivelserne.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08
- Regeringens besvarelse afsendt: 05.05.08

511: Vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet

Kommissionens sagsnr. 2007/2481 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Rådets direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet. Kommissionens påstand: Danmark har ikke overholdt sine EF-retlige forpligtelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det direktiv, der nævnes i et bilag til skrivelserne.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08
- Regeringens besvarelse afsendt: 29.04.08

513:Stoffer, der nedbryder ozonlaget

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2007/2506 om mangelfuld gennemførelse af forordning 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

- Åbningskrivelse modtaget: 07.04.08
- Regeringens svar afsendt: 06.06.08

514: VVM-direktivet

Kommissionens åbningskrivelse nr. 2003/4980 om overtrædelse af direktiv 85/337/EØF (VVM-direktivet).

- Åbningskrivelse modtaget: 07.04.08
- Regeringens svar afsendt: 06.06.08
- Supplerende svar afsendt: 09.06.08

515: Tre direktiver – maj 2008

Kommissionens åbningskrivelse nr. 2008/0391 > 2008/0393 om manglende gennemførelse i national ret af direktiverne 2006/7/EF, 2006/21/EF og 2007/16/EF.

- Åbningskrivelse modtaget: 23.05.08
- Regeringens svar afsendt: 23.06.08

516: Kliplev-Sønderborg motorvej

Kommissionens åbningskrivelse nr. 2006/4993 om mangelfuld VVM-vurdering ved etablering af Kliplev-Sønderborg motorvejen. Kommissionens påstand: Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, stk. 3 i direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

- Åbningskrivelse modtaget: 06.06.08
- Regeringens svar afsendt: 29.07.08

527: Tre direktiver – december 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0755 > 2008/00757 vedrørende manglende gennemførelse af tre direktiver i national ret.

(Kommissionens sagsnr. 2008/0755)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/46/EF om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF om årsregnskaberne for visse selskabsformer, 83/349/EØF om konsoliderede regnskaber, 86/635/EØF om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber og 91/674/EØF om forsikringssekskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

Åbningskrivelse modtaget: 01.12.08

(Kommissionens sagsnr. 2008/0756)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/66/EF af 6. september 2006 om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer samt om ophævelse af direktiv 91/157/EØF.

Åbningskrivelse modtaget: 01.12.08

(Kommissionens sagsnr. 2008/0757)

Kommissionens direktiv 2008/65/EF af 27. juni 2008 om ændring af direktiv 91/439/EØF om kørekort.

Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

528: Sevesodirektivet (kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer)

Kommissionens sagsnr. 2008/2284 vedrørende mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

529: Bilskrot (direktiv om udrangerede køretøjer)

Kommissionens sagsnr. 2008/2300 vedrørende mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

530: IPPC-direktivet

Kommissionens sagsnr. 2008/2310 vedrørende mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08

512: Syv direktiver – marts 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 > 2008/0270 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 7 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 19.03.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 vedrørende manglende gennemførelse af Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (anerkendelsesdirektivet.)

- Begrundet udtalelse modtaget: 24.09.08

433: Tips-sagen

Kommissionens sagsnr. 2003/4765. Kommissionens påstand: Det anføres, at en række bestemmelser i loven om visse spil, lotterier og væddemål, som forbyder udbud af, reklame for og formidling af sportsvæddemålstjenester udbudt af tjenesteydere med bevilling i andre medlemsstater er i strid med traktatens artikel 49.

- Åbningsskrivelse: 30.03.04
- Suppl. åbningsskrivelse modtaget: 11.04.06

- Regeringens svar afsendt: 29.06.06
- Suppl. svar afsendt: 30.10.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 26.03.07
- Regeringens svar afsendt: 30.05.07

509: Fem direktiver – januar 2008

Kommissionens sagsnr. 2008/0057 > 2008/0061 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 5 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningskrivelse modtaget: 30.01.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0061 vedrørende manglende gennemførelse af Kommissionens direktiv 2007/73/EF om ændring af visse bilag til Rådets direktiv 86/362/EØF og 90/642/EØF for så vidt angår maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af acetamiprid, atrazin, deltamethrin, imazalil, indoxacarb, pendimethalin, pymetrozin, pyraclostrobin, thiacloprid og trifloxystrobin er ikke henlagt af Kommissionen pr. 31.12.08.

517: Beskatning af fast ejendom

Kommissionens åbningskrivelse sagsnr. 2007/4811 om ejendoms-værdiskattelovens manglende overensstemmelse med TEF artikel 56 og EØS artikel 40. Kommissionens påstand: De danske bestemmelser om beskatning af fast ejendom er beliggende udenfor Danmark er muligvis i strid med TEF artikel 56 og EØS-aftalens artikel 40.

- Åbningskrivelse modtaget: 06.06.08
- Regeringens svar afsendt: 15.07.08

518: Momsfritagelse for almenevelgørende foreninger

Kommissionens åbningskrivelse nr. 2007/2312 om den generelle moms-fritagelse, der efter dansk lov gælder for varer og ydelser, der leveres af almenevelgørende eller på anden måde almennyttige foreninger m.fl. i forbindelse med afholdelsen af aktiviteter, og for varer, som leveres af genbrugsbutikker, der opfylder visse kriterier med hensyn til anvendelse af overskud og aflønning af arbejdskraft, samt på betingelserne for moms-fritagelse af levering af varer og ydelser i forbindelse med indsamlingsarrangementer.

- Åbningskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningskrivelse besvaret: 26.08.08

519: Første jernbanepakke

Kommissionens åbningskrivelse nr. 2008/2103 om den danske gennemførelse af direktiv 91/440/EØF med senere ændringer, direktiv 95/18/EF med senere ændringer og direktiv 2001/14/EF, den såkaldte første jernbanepakke.

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.09.08

520: To direktiver – juli 2008

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/0515 > 2008/0516 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af direktiv 2006/32/EF om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester og direktiv 2006/88/EF om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr.

- Åbningsskrivelse modtaget: 22.07.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0515 vedrørende manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/32/EF om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester var ikke henlagt af Kommissionen pr. 31.12.08.

521: Civil luftfart

Kommissionens sagsnr. 2008/2243 om manglende overholdelse af bl.a. forordning om sikkerhed inden for civil luftfart.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08

522: Momsgrupper

Kommissionens sagsnr. 2008/2147 om manglende overholdelse af artikel 9 og 11 i Rådets direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08

523: Fondsbeskatningsloven

Kommissionens åbningsskrivelse sagsnr. 2008/2167 om fondsbeskatningslovens manglende overensstemmelse med TEF artikel 56.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Regeringens svar afsendt: 11.11.08

524: Exitbeskatning

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2157 om at lovgivningen vedrørende exitbeskatning er i strid med TEF artikel 43

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Regeringens svar afsendt: 11.11.08

525: Manglende gennemførelse af to direktiver

Kommissionens åbningsskrivelser nr. 2008/0651 > 2008/0652 vedrørende manglende gennemførelse af to direktiver.

- Åbningsskrivelse modtaget: 02.10.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0652 vedrørende gennemførelsen i dansk ret af Kommissionens direktiv 2008/38/EF, vedrørende det nu inkorporerede direktiv 2008/4/EF om ændring af direktiv 94/39/EF for så vidt angår foder til mindskelse af risikoen for mælkefeber

- Regeringen svar afsendt: 02.12.08

526: Arbejdstid ved mobile vejtransporter

Kommissionen sagsnr. 2008/2219 vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/15/EF om tilrettelæggelse af arbejdstid for personer, der udfører mobile vejtransport-aktiviteter.

- Åbningsskrivelse modtaget 01.12.08

BILAG 1: PRÆJUDICIELLE FORELÆGGELSER FRA MEDLEMSSTATERNES DOMSTOLE, 2004-2008 (1) (2)

	2004 (4)	2005	2006	2007	2008	GNS pr. land
Belgien	24	21	17	22	24	21,6
Bulgarien (3)	—	—	—	1	0	0,5
Cypern	0	0	0	0	1	0,2
Danmark	4	4	3	5	6	4,4
Estland	0	0	0	2	2	0,8
Finland	4	4	5	5	4	4,4
Frankrig	21	17	24	26	12	20
Grækenland	18	11	14	8	9	12
Irland	1	2	1	2	1	1,4
Italien	48	18	34	43	39	36,4
Letland	0	0	0	0	3	0,6
Litauen	0	0	1	1	3	1
Luxembourg	1	2	1	0	4	1,6
Malta	0	0	0	0	0	0
Nederlandene	28	36	20	19	34	27,4
Polen	0	1	2	7	4	2,8
Portugal	1	2	3	3	1	2
Rumænien (3)	—	—	—	1	0	0,5
Slovakiet	0	0	1	1	0	0,4
Slovenien	0	0	0	0	0	0
Spanien	8	10	17	14	17	13,2
Storbritannien	22	12	10	10	14	13,6
Sverige	5	11	2	6	7	6,2
Tjekkiet	0	1	3	2	1	1,4
Tyskland	50	41	77	59	71	59,6
Ungarn	2	3	4	2	6	3,4
Østrig	12	15	12	20	25	16,8
GNS pr. år	9,96	8,44	10,04	9,59	10,67	

1) Kilde: Oplysninger fra EF-Domstolens årsberetning 2008.

2) Præjudicielle forelæggelser fra danske domstole forekommer typisk i sager, hvor en statslig myndighed er part (enten i en civilsag eller en straffesag). Regeringen afgiver som hovedregel indlæg i disse præjudicielle sager.

3) Rumænien og Bulgarien blev medlemmer pr. 1. jan. 2007.

(4) Ti medlemslande blev optaget i maj 2004, og gennemsnittene for de ti lande er justeret henset til, at de kun var medlemmer i 8 måneder af 2004.

BILAG 2: MEDLEMSSTATERNES SKRIFTLIGE INDLÆG I PRÆJUDICIELLE SAGER FORELAGT EF-DOMSTOLEN FRA ANDRE LANDES DOMSTOLE, 2004-2008 (1) (2)

	2004 (3)	2005	2006	2007 (4)	2008	GNS pr. land
Belgien	9	7	25	22	16	15,8
Bulgarien	0	0	0	0	0	0
Cypern	4,5	7	11	9	9	8,1
Danmark	7	4	6	10	16	8,6
Estland	0	0	4	1	5	2
Finland	15	13	14	16	18	15,2
Frankrig	25	23	18	15	18	19,8
Grækenland	23	17	45	56	48	37,8
Irland	7	12	13	9	11	10,4
Italien	21	31	63	57	45	43,4
Letland	0	1	3	0	3	1,4
Litauen	0	6	9	7	4	5,2
Luxembourg	1	1	1	0	0	0,6
Malta	0	1	1	0	1	0,6
Nederlandene	22	25	29	32	27	27
Polen	16,5	21	19	46	44	29,3
Portugal	12	12	12	20	22	15,6
Rumænien	0	0	0	0	1	0,2
Slovakiet	0	10	2	4	6	4,4
Slovenien	0	2	7	11	0	4
Spanien	18	14	9	14	24	15,8
Storbritannien	18	31	30	35	53	33,4
Sverige	9	10	16	11	7	10,6
Tjekkiet	3	10	15	11	31	14
Tyskland	31	24	30	17	31	26,6
Ungarn	1,5	1	4	5	8	3,9
Østrig	24	14	22	29	29	23,6
GNS pr. år	10,8	11,9	16,3	16,2	17,7	

(1) Det forekommer, at en medlemsstat alene afgiver mundtligt indlæg i en præjudiciel sag. Nærværende opgørelse vedrører *kun* skriftlige indlæg.

(2) Kilde: Oplysninger fra EF-Domstolens Justitssekretariat.

(3) Ti medlemslande blev optaget i maj 2004. Det samlede gennemsnit for 2004 og gennemsnittene for de ti lande er justeret henset til, at de kun var medlemmer i 8 måneder af 2004.

(4) Rumænien og Bulgarien blev medlemmer pr. 1. jan. 2007.

BILAG 3: STÆVNINGER MOD MEDLEMSSTATERNE, 2004-2008 (1)(2)

	2004 (4)	2005	2006	2007	GNS pr. land	2008 (5)
Belgien	16	7	10	10	10,75	17
Bulgarien (3)	—	—	—	0	0	0
Cypern	0	0	0	1	0,25	2
Danmark	2	2	0	0	1	0
Estland	0	1	2	0	0,75	2
Finland	8	10	7	2	6,75	5
Frankrig	23	12	7	12	13,5	15
Grækenland	27	18	24	25	23,5	19
Irland	3	9	8	11	7,75	10
Italien	26	34	25	24	27,25	17
Letland	0	0	0	0	0	0
Litauen	0	0	0	1	0,25	1
Luxembourg	18	18	27	20	20,75	15
Malta	0	0	3	3	1,5	5
Nederlandene	15	9	6	8	9,5	4
Polen	0	0	3	7	2,5	10
Portugal	7	6	12	22	11,75	14
Rumænien (3)	—	—	—	0	0	0
Slovakiet	0	0	2	1	0,75	1
Slovenien	0	0	0	1	0,25	1
Spanien	13	6	18	21	14,5	21
Storbritannien	11	7	5	2	6,25	13
Sverige	5	6	4	11	6,5	6
Tjekkiet	0	0	4	6	2,5	6
Tyskland	14	12	10	15	12,75	10
Ungarn	0	0	0	2	0,5	3
Østrig	14	9	12	6	10,25	10
GNS pr. år	8,08	6,64	7,56	7,81		7,67

(1) Tallene stammer fra Kommissionens årsrapport fra 2007

(2) Tallene for 2008 er endnu ikke oplyst fra Kommissionen. Årsrapporten ventes i 2. halvdel af 2009

(3) Rumænien og Bulgarien blev medlemmer pr. 1. jan. 2007.

(4) Ti medlemslande blev optaget i maj 2004. Det samlede gennemsnit for 2004 og gennemsnittene for de ti lande er justeret henset til, at de kun var medlemmer i 8 måneder af 2004.

(5) Tallene stammer fra EF-Domstolens årsrapport for 2008. Tallene (bruttototal) angiver det samlede antal sager, uanset om visse sager er blevet forenet på grund af deres konneksitet (et sagsnummer = en sag). De dækker sager i henhold til EF-traktatens artikel 93, 169, 170, 171 og 225 (nu artikel 88 EF, 226 EF, 227 EF, 228 EF og 298 EF), artikel 141 EA, 142 EA og 143 EA og artikel 88 KS.

